Ч. 95 (11.436). Львів, неділя 28. квітня 1929. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Наррости.

Львів, 27. квітня 1929.

В українській пресі починає звлятися нова рубрика, яка — покищо тільки в реферуючому тоні — займається життям й організаційними досягненнями наших „русских". Правду кажучи, то менш-більш систематично реферує про „руські" нарости на нашому організмі тільки наш орган. Інші органи з повною безжурністю, навіть байдужністю ігнорують це відновлене і сумне зявище, а один із наших „консервативно-реформаторських" органів навіть посередньо приходить з моральною допомогою „русскій стихії".

Справді дивні явища! Саме тоді, коли в органах ріжних наших крайніх партій (ліво або право радикальних) аж переливається від нападів, напастей і тим подібної „освідомлюючої праці", про наших „русских" майже ні чичирк. Вони мають „залізний лист" не лише на свою партійно-демагогічну діяльність, але й на свою національно-розкладову, відступницьку роботу.

Як у богатьох питаннях нашого внутрішнього життя (очевидно, за винятком особистих і споріднених з ними справ), так і в справі незвичайно поширених в останніх часах москвофільсько-ренеґатських наростів наші компетентні чинники не проявляють не то належнього, але просто ніякого зацікавлення. Мовчить преса, мовчать політичні партії, мовчать національні організації, мовчить духовенство, хоч під прапором москвофільства шириться на Лемківщині розкладова православна пропаганда. А тимчасом, на це сумне явище треба нам звернути пильнішу увагу і застановитися над засобами — не боротьби, але протиділання.

В половині цього місяця відбувся в Володимирі (на Волині) зїзд Русск. Нар. Обєдінєнія з досить поважною кількістю учасників. З виголошених там звітів довідуємося, що Р. Н. О. (в Галичині — „Русск. Селянская Орґанізація") значно поширила свою організаційну сітку. Лише на території Галичини кількість москвофільських читалень досягла 215, в тому 67 засновано напротязі року (від останніх виборів). Кількість кооператив досягла 237, в тому біля сто нових. Коли мати на увазі, що ще перед двома роками кількість „русских" читалень не перевисшувала 70, а кооператив 50, то зріст напротязі двох літ досягає пересічно 300 проц. Активізацію „русского" руху помічається на кожному полі, в кожній ділянці: політичній, освітньо-культурній, шкільній, церковній, економічній. Товчком і вступом до розпочаття діяльности в якій-небудь місцевости, повіті чи окрузі є під теперішню пору т. зв. „талергофські торжества". Стягнувши таким способом людей, опісля відбувається заснування якоїсь-небудь організації. При тому ще одно впадає в очі: давніші, передвоєнні москвофільські діячі, що кілька літ підряд сиділи тихо, прикидалися „непартійними", а подекуди навіть несміливо брали участь в українській організаційній праці, в останніх часах почали проявляти розмірно велику активність в „русскому" напрямку. Очевидно, не маємо тут на думці львівських москвофільських діячів, які думають переважно старими катеґоріями, а провінціяльних. Одночасно зявилася й „русска" молодь, яка вже майже не існувала. Цей свіжий москвофільський доріст є справжнім дивогляном нашого сучасного життя. Старше москвофільське покоління, а за ним і молодь, починає виступати дуже самопевно, навіть агресивно. У Львові засновується російська гімназія, в філії української гімназії кількість москвофільської молоді постійно зростає під опікою дир. Вербицького, православна пропаганда при пасивности наших ординаріятів робить все більші поступи (в останньому часі на Лемківщині знову кілька сіл перейшло на православія!). Правда, від часу до часу провідники „русских" (головно справжні руські з північних земель, а не „галіцко-русскіє"!) роблять навіть пропозиції співпраці. Так напр. на володимирському зїзді б. пос. Серебрєніков говорив:

„Ми все готові подати братерську руку всім, хто хоче працювати з нами. Нехай вони тільки признають нам наші права розпоряджатися собою так, як ми того хочемо. Ми не хочемо ворожнечі з нашими братами, ми готові співпрацювати зі всіми нашими земляками, *українськими і білоруськими сепаратистами*, коли за нашу льояльність у відношенні до них вони будуть відплачуватися також льояльністю у відношенні до нас".

Ось які це пропозиції!

Очевидно, ми нічого не маємо проти справжніх руських, себто тієї горстки, що в часах російського панування осіла на Волині й інших північних землях. Нехай вони розпоряджаються собою по своїй вподобі, але ми мусимо протиставитися розкладовій акції ренеґатів, які сіють дурман і кукіль серед нашого народу.

Зявляється питання: що вплинуло на москвофільську активність, що спричинило відродження наших „русских"? Чи внутрішні імпульси, чи зовнішні, та якого характеру є ті імпульси?

Революція, упадок старої Росії, розмах українського національного політичного руху, відродження українських державницьких змагань, — все те вплинуло пригноблююче і навіть ліквідуюче на наших москвофілів. Більша частина їх вичікувала дальшого розвитку подій, а тільки дрібна горстка найшлася в сфері польських (вшехпольських) впливів по традиції і в нагороду за свою протиукраїнську поставу одержала дефінітивно в свої руки (Ставропігію), або на відробок (Нар. Дім) деякі інституції загально-національного характеру.

Катастрофа, що зустріла західню вітку українського народу, осмілила москвофілів. Так, як колись, під впливом невіри у сили пригнобленого українського народу, вони перекочували в російський табор, так тепер, зневірившись в український рух, вони стали протиукраїнським знаряддям в польських руках. Протекторат над галицьким москвофільством спершу обняли були ендеки, а тепер санатори. Крім того на активізацію цього руху значний вплив мала російська еміґрація (в більшости зложена із „тоже-малоросів") та передвоєнна волинська чорносотенщина зпід опікунчих крил арх. Евлогія.

Російська еміґрація досі в національній квестії нічого не навчилася. Вона думає ще катеґоріями Пуришкевичів і Родзянків. Вона живе уявними відносинами зперед революційних часів. Найшовшись на українській національній території під Польщею — чи то як польські громадяни (поміщики, урядовці і священики на північних землях), — чи то як еміґранти, — вони шукали опори, щоби тут створити хоч мініятурку колишньої Росії з її світоглядом, звичаями, обичаями і привичками. Угольним світоглядовим каменем, на якому збудовано те жагуче бажання, була застаріла фраза про „адін, єдіний русскій народ", а реальною підбудовою стали румовища „галіцко-русского" руху.

Другим товчком, як уже згадано, були і є поляки, які обняли протекторат над тим рухом. В їх інтересі було ще більше виправдати голошене твердження про „мішану територію" та за мінску сочевиці одержати вірного союзника в боротьбі з українством. „Русскій" рух полякам не страшний, він все-таки є сезоновим, хоч і на довшу мету. Одночасно, як рух по суті (не по формам і демагогічним засобам) недемократичний, навіть своєрідно „аристократичний", він приспішує процес польонізації. Царська Росія далеко, відмежована від наших „русских" Україною і Білорусю, а до того нова Росія, як нарікає „Русскій Голос", не хоче признаватися до „зарубежних русских".

Ясно, що в таких умовинах носії „чаяній русскаго народа", звертаючись боєвим фронтом проти українців, проводячи лінію творення „національної" й віроісповідної шахівниці на українській території під Польщею, вводячи замішання серед маси, є пожаданим союзником і знаряддям наших противників.

На довшу мету „русское движеніе" не має виглядів. Воно є нежиттєве, обєктивно й субєктивно несамовистарчальне і в ширшому обємі не творче. Та в створених умовинах воно розвивається, відживає, маючи польську протекцію і не зустрічаючи протиділання з нашого боку. Воно творить шкідливі нарости на нашому національному організмі і — як усякі нарости — може спричинити великі шкоди нашому народові в його емансипаційних змаганнях.

Тому не слід замикати очей на реставрацію москвофільства, не слід легковажити собі цього руху, але треба йому протиділати, обдумавши розумні й доцільні засоби протиділання, ріжні від передвоєнних.

Остереження Америки.

Надмірні зброєння задовжених в Америці держав.

Кілька днів тому у підготовчій комісії для роззброєння в Женеві делегат Америки, сер Гібсон, зложив заяву в справі фльотових роззброєнь. Він виразно зазначив, що виступає після докладного обговорення справи з президентом Гувером. Та в його заяві були місця, які виходять далеко поза межі заяви в справі морського роззброєння і мають характер виразного остереження Америки на адресу задовжених у неї европейських держав.

„Принципіяльна наша мета — казав сер Гібсон — мусить полягати в тому, щоби перевести великі маси людей з військової служби до продуктивної діяльности, а по друге, зменшити тяжкі податки. Як довго нації мусять терпіти все зростаючі податкові тягарі для удержання зброєнь, шкода говорити про те, що світ наближається до роззброєння. Народи всіх країн кричать, щоб їх визволили від непомірних податкових тягарів і домагаються списання непотрібних витратків. Ті, що платять податки, мусять відчувати зрозуміле огірчення проти політики, яка змушує до непотрібного обтяження податками, бо не допускає до розумного порозуміння. Мій уряд ніколи не вірив, що можна розвязати проблему роззброєння лише способом зменшення зброєнь. Він переконаний, що справжнє роззброєння може наступити лише тоді, коли зміниться погляд на припоровання сили для розвязання інтернаціональних суперечок".

В цих словах делегат Америки виразно вказує на те, що надмірні податки витрачаються на зброєнь, і що треба маси людей, які перебувають у війську, вернути до продуктивної праці.

Нове свято.

День Української Матері.

Українське громадянство готовиться перший раз цього року до святкування незнаного в нас досі свята. З почину зорганізованого жіноцтва проголошено другу неділю травня (в цьому році буде це день 12. травня) „Днем Української Матері“.

Ідея, кинена українським жіноцтвом, найшла щирий відгомін серед загалу громадянства в цілому краю. Її піддержали всі наші культурно-освітні установи, в першій мірі „Просвіта“, яка видала відповідний обіжник до всіх своїх філій і читалень, а також „Рідна Школа“, Пласт, Захоронка і ін. Всі вони готовляться до торжественних свят в дні 12. травня та докладають ріжних заходів, щоб поширити цю гарну думку серед найширших шарів суспільности.

Ідея присвячення одного дня в році культові матері зродилася на американській землі. Конгрес Злуч. Держав приняв у 1914 р. постанову, що „День Матері“ є державним святом і визначив його на другу неділю травня кожного року. За прикладом Америки пішли північна і середня Европа: Швеція, Норвегія і Данія, а відтак Німеччина й Австрія. Сьогодні „День Матері“ став міжнародним святом в найкращому значінні цього слова.

Свято матері має подвійний характер: родинний і громадський. В кожній родині святкують цей день у той спосіб, що діти стараються зробити своїй матері приємність, обдаровуючи її, догодити їй у всьому. Всі домашні заняття виконують за маму інші члени родини, а вона цей один день у році відпочиває.

Крім цього Свято Матері має також характер громадського свята. В державних народів беруть у святі участь усі державні й самоврядні чинники. В цілому краю відбуваються торжественні обходи, академії, концерти та фестини. Богатотисячні походи дітей з музикою тягнуть вулицями міст, ліс прапорів повіває з усіх будівель, у церквах усіх віроісповідань відбуваються богослуження за душі померших і на інтенцію живучих матерей. Таким робом ціла суспільність висказує прилюдно честь і пошану матерям та дає доказ зрозуміння ваги материнства для нації і людства.

Може в ніякій іншій суспільности ідея Дня Матері не заслуговує на таку горячу піддержку, як саме у нас. Культурне піднесення українського народу і його політична доля залежить у великій мірі від того впливу і значіння, яке в нашому житті займе мати. Тому треба нам конче знищити авторитет жінки-матері в родині й суспільности та поставити її на те становище, на яке вона заслуговує.

„День Української Матері“ повинен стати зворотом до кращого у відношенні всього громадянства до жінок-матерей. Не лише за їх безмежну любов і посвяту для своїх дітей, але передовсім тому, що вони є матерями народу, та що від них залежить його будучність. З другого боку цей день повинен пригадати матерям їх високе післанництво і велику відповідальність перед народом.

Тому з великою симпатією треба повитати почин нашого жіноцтва до святкування Дня Української Матері, що з великою енергією занялося організацією цього свята в цілому краю, висилаючи відповідні обіжники, програми святочного обходу, зразкові реферати і т. ін. Піддержку українському жіноцтву мусить дати ціле наше громадянство, а недостачу державного чинника мусять заступити всі наші культурні установи й церкви.

Не сумніваємося, що Свято Матері стане у нас справді всенароднім святом.

(мі-ру.)

Комісія для роззброєння.

Німецьку пропозицію відкинено.

Підготовча комісія в справах роззброєння після дебат відкинула більшістю 23 голосів проти 5 внесення голови німецької делегації графа Бернсдорфа про заборону уживати літаків та бальонів для бомбардування. За його внесенням голосували лише делегати Німеччини, Радянського Союзу, Китаю, Голяндії та Швайцарії. Делегації, які голосували проти внесення графа Бернсдорфа, заявили, що вони теж не допускають уживання повітряного бомбардування проти цивільного населення.

З таємниць світової війни.

Хто такий сер Альфред Ірвінґ?

Пішов до димісії сер Альфред Ірвінґ, 74-літній ректор університету в Единбурзі. Підчас війни він був охоронцем „таємниць кімнати ч. 40“, в якій англійська контр-розвідка розшифровувала таємні німецькі радіотелеграми.

Проф. Ірвінґ розкрив ключ німецьких шифр і запропонував свої послуги англійському ґенеральному штабові. В адміралтействі до кімнати ч. 40 ішли дроти сильних радіових приймачів, які стояли здовш усього англійського побережа. Ці приймачі перехоплювали кожну радіотелеграму, яку висилали німецькі воєнні кораблі, підводні човни та аероплани. Зміст цих телеграм ставав відомим майже рівночасно в Берліні й Льондоні. Та професор Ірвінґ не тільки розшифровував телеграми, але він з математичною докладністю встановлював, де саме був корабель, що вислав депешу. Легко зрозуміти, яке величезне значіння мало це для англійців у боротьбі проти німецької фльоти. Німці кілька разів міняли свій ключ та професор Ірвінґ за кожним разом після кількох днів упертої праці розшифровував його.

Перед морською битвою коло Ютляндії англійське адміралтейство перехопило всю німецьку диспозицію. Таксамо перехопило воно донесення німецького підводного човна „У-20“, який затопив „Люзитанію“. Та найбільшу славу здобув проф. Ірвінґ розшифруванням телеграм німецького державного підсекретаря Цімермана, яка дуже вплинула на те, що Америка вступила до війни. Ця телеграма містила в собі пропозицію Мексикові заключити союз з Німеччиною проти Зєдинених Держав. Розшифрувавши телеграму, сер Альфред Ірвінґ особисто передав її льордові Бальфурові, який негайно переслав її президентові Вільсонові. Американські ґазети опублікували таємну німецьку пропозицію до Мексику, яка викликала в Злучених Державах величезне обурення. З цього часу американська публична думка була підготована до приступлення Злучених Держав до війни.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК

БЕЗЖУРНІ ДНІ. 43)

Оповідання.

(Продовження.)

— А панство знають, що це таке карбункул? — говорив Грицько далі. — Карбункул, по українськи суш, по латински „бацілюс антраціс“, творить тревалі форми, так звані „спора“, які й по смерти бацила живуть як верна ще 25 літ. І коли навіть 25 літ по смерти бацила дістануться ті „спора“ до людської або звірячої крови, то викликують закаження крови й наглу смерть. Мухи розносять ті бацилі, а тут — прошу подивитися — скільки мух! Смерть засілася тут на всіх, на ціле приходство, на ціле село, нині й — на цілих будучих 25 літ!

Чи можна було колибудь сказати грізніше слово, як оце? Чи могло це грізне слово бути висказане в більш неясній, загальній — і тимсамим страшній формі? До того ті латинські слова — чи не свідчили вони про певність того, що їх вимовляв? Хто був би важився підняти який сумнів?

— Мухи переносять ті бацилі! — повторив Грицько. — І колиб так усіла яка муха на цій рані, потім вкусила когобудь, то вкушений гине до двацятьчотирьох годин!

— Людині тепи трумну, а худобі яму! — зітхнула стара служниця і в плач за коровою.

— Втікаймо! На рані сидять мухи! — крикнула спазматично пані-матка. — Втікаймо — і до свого мужа і всіх домашніх кричала: Втікайте, там мухи! Смерть, смерть!

Відійшли кілька кроків від стайні, як роздивльована пані-матка промовила до чоловіка.

— Продай мені її зараз! Зараз!

— Алеж, Манусю, а може це не карбункул?

— Що?! Ти ще із своїм розумом?! Учений сказав — а ти ще сумніваєшся? Дивіть, яке моє життя із тим чоловіком! — і спазматично ломила свої руки.

— Не роби тут між людьми ніяких сцен! — відповів уже й сам розхвильований пан-отець. Продати, то продати — але що тепер дадуть?... А може вигоїться, може це таки — ланц...?

— Мовчи! — крикнула пані-матка. — Ти все трясешся над грішми, вдавитися готов ними. Що гроші?! Ось діти! І даром, навіть за доплатою — щоб тільки зараз, зараз мені її не було! Зараз!

Перейшли скоро подвіря і пан-отець хотів зайти в хату, як пані-матка крикнула:

— Не йди! В хаті мухи! Лишимося ось-тут в городі коло сливок. Найперше треба вигнати, вибити всі мухи в хаті!

Пан-отець, побитий і розбитий, мовчав уже. Пані-матка оглянулася за дітьми, примістила їх усіх на лавочках, кожному дала по галузці й казала відганяти від себе мухи...

— Грицьку, — спитав Стецько свого товариша, бачучи, якого бешкету він наробив невинним людям. — Грицьку, чи ти сказав правду, чи може в своєму поетичному настрою трошки пробрехався?

— Я добре все обдумав! — відповів Грицько. — І в імя правди й науки я мусів це сказати. Не можу-ж на своїй совісти мати так багацько душ...

— Грицьку, втікаймо! Ходім уже до Цапівки, там Ксеня чекає на тебе! Я чую, що тут щось не те! — доракжував дуже Стецько.

— Влодку! — промовила тимчасом пані-матка до мужа. — Корову мусимо нині, таки зараз продати. А не продамо, то таки зараз її вбити, закопати глибоко під землею. Здоровля перше!

Що тільки вона це сказала, як дорогою поруч приходства надігнав жид мале теля.

— Абрумку! — крикнула пані-матка. — Ходіть сюди, купіть собі корову!

— Вона слаба на карбункул — промовив Грицько, якби з розмислом, щоб господарям попсувати торг.

— Карбункул? Пощо мені корови з карбункулом? Ой-йой-йой — зітхав жид.

— Подивіться на неї і беріть собі її й даром! — просила пані-матка.

— Подивитися можна... але пощо мені її?

Коли жид по хвилі вернув із стайні, його лице хитро підсміхалося. Нервозно микав волосся з бороди й запитав:

— Ви кажете, що то є карбункул? Я гадаю, ну, я кажу чесно, совісно як жид, що то не карбункул.

— Абрумку, що ви на тому розумієтеся? — відповіла пані-матка. — Ось пан доктор! Діти, відганяйте мухи!

— Правда, правда, що я на тому розуміюся? Учені, ну, учені! Отже є карбункул. Ай, яй, яй — карбункул!

— Купуйте! — наглила пані-матка.

— Карбункул! Ай, яй, яй! Ну, пощо мені корови з карбункулом? Її мяса не можна їсти, шкіри не вільно продати. Значить: убий її і закопай. Ну, я сам того не зроблю, мушу людей до того найняти, хто мені за це заплатить?

Була його правда: хто заплатить йому за його труд, за його працю? Це розуміла пані-матка і просила Абрумка, щоби взяв собі корову даром. Жид вагався, не хотів, хоч його очі світилися хитро. Кінець-кінця жид дав ублагатися і взяв корову даром.

— Не раз я з вами торгував, то нехай буде, що ось тепер я стратив. Але додайте мені ще й мотузок, бо на чому поведу її?

Відійшов Грицько зі Стецьком з приходства, та що-тільки вони вийшли за третю хату, як Стецько оглянувся в бік приходства, плюнув кілька разів і став з досадою клясти-проклинати:

— А то дурні! А то тумани! І як такий дурний може на світі жити? А то раби, а то дурні, дурні, дурні!

(Продовження буде.)

Марш. Дашинський стрінеться з Мекдонельдом.

Маршалок сойму Дашинський виїхав у пятницю в Париж. Там стрінеться Дашинський з Мекдональдом, провідником англійської Лейбур Парті, який тепер є в Парижі. Стрінуться у президента парляменту соц. Боасона в понеділок пополуд. Буде там і провідник французьких соціялістів Лев Блюм.

—o—

Засідання польської ради міністрів.

В пятницю від год. 5.30 до 8-ої веч. відбувалося перше засідання ради міністрів у новім складі. Полагодили низку менше важних справ. Увесь час нарад був присутній маршалок Пілсудський.

—o—

Старі доляри мають усе вартість.

У звязи з вістками, які появилися в часописах про нову емісію долярових банкнотів і про стягнення тих, які тепер є в обігу, посол Злуч. Держав у Варшаві розіслав часописам таку інформацію. Будуча емісія долярових банкнотів зменшених розмірів буде постепенна, в міру того, як старі знищені банкноти будуть стягані. Банкноти давніх вимірів останутъ усе в силі. Тому нема обмеженого речинця до виміни американських банкнотів, які тепер є в обігу, на ново видані.

—o—

Переслухання свідків в справі б. міністра Чеховича.

Дня 26. квітня суддя найв. суду Залеський, який веде слідство в справі бувш. мін. скарбу Чеховича, переслухав бувш. керовника міністерства скарбу д-ра Гродинського в характері свідка, вказаного соймовими обвинувачами.

—o—

Турецька амбасада в Польщі.

Зачувати, що турецьке посольство в Варшаві мають піднести до ранги амбасади. Амбасадором був би турецький посол у Софії Гозревбей, якого вважають одним із найліпших дипльоматів молодої Туреччини.

—o—

Заг. світова політична конференція.

Паркер Джілберт уступить?

У звязи з конференцією през. Гувера з сен. Борагом нюйорський кореспондент „Фос. Цтг." повідомляє, що ще перед кінцем ц. р. треба сподіватися скликання великої політичної конференції, в якій візьмуть участь усі европейські уряди, заступлені відповідальними держ. мужами. Конференція займеться остаточним управильненням репараційних справ. Рівночасно кореспондент стверджує, що реп. аґент Паркер Джілберт чується змучений довголітнім урядуванням і задумує уступити зі свого становища. З огляду на неохоту вашингтонського уряду виделеґувати американця, як наслідника Джілберта, називають президента Французького Банку.

—o—

Кріза уряду в Австрії.

З огляду на це, що Мітельберґер відкликав свою кандидатуру на становище канцлера, клюб хр.-сусп. послів предложив кандидатуру посла до Нац. Ради Ернеста Стрерувіца, директора гіпотечного заведення для Дол. Австрії. Кандидатура ця стрінеться з трудноцами з боку аґраріїв, бо Стрерувіц представник великого австрійського промислу. Цілу пятницю йшли між партіями більшости переговори, але ще не покінчилися.

Останні телеграми з Відня кажуть, що крізу можна вважати покінченою. Партії дотеперішньої парляментарної більшости згодилися на кандидатуру Стрерувіца на становище канцлера.

З діяльности Українського Академічного Т-ва в Берліні.

Берлін, 22. квітня 1929.

Дальші реферати, які відбулися в циклі викладів Українського Академічного Товариства при Українському Науковому Інституті в Берліні, були такі:

Дня 8. квітня ц. р. викладав проф. д-р З. Кузеля як гість на тему: „Гаївка". З викладу присутні довідалися не лише про праці над прегарним великодним українським, спеціяльно дівоцьким, звичаєм, але й про його походження та місце на Україні, починаючи від Закарпаття, Буковини, Галичини, Поділля і т. д. По змістовному й річевому викладі д-ра З. Кузелі відбулась оживлена дискусія, після якої прелеґент подав до відома присутніх анкету в справі великодних звичаїв по селах.

Дня 15. квітня ц. р. прочитав свій реферат д-р Константин Чехович на тему „Католицька фільософія". В цьому рефераті подав прелеґент історичний розвиток згаданої фільософії, особливо за останнє століття. Реферат був цікавий по змісту і викликав живу дискусію з обсягу православного й католицького світогляду.

Дня 19. квітня ц. р. відбувся виклад декана Українського Університету в Празі, проф. Вадима Щербаківського, який прибув до Берліна на свято 100-літнього іствування „Археольогічного Інституту Німецької Держави", що має відбутися в днях 21. до 25. квітня. З перебування проф. В. Щербаківського Управа Т-ва скористала й попросила його на прелеґента. Тема його викладу була: „Значіння дрібних явищ у життї народів". Із цих дрібних явищ психольогічно-обсерваційного характеру згадав проф. Щербаківський такі, як явище розминання возами на Україні вліво, а не вправо, як це буває в Московщині та в Німеччині (північній), явище писанок, свячення хлібної, а не сирної паски, поросяти з хроном, а не ягняти („барашка"), як роблять москалі і т. д. З тих і інших явищ, майстерно прелеґентом проаналізованих і археольогічними датами підтверджених, численна авдиторія Т-ва довідалася, що її Батьківщина, Україна, належить до середземно-морської, осіло хліборобської системи, звідки як матеріяльна (плуг), так і духова (культ писанок і т. д.) культура надходила на Україну (передовсім з Мезопотамії). Це й є доказом, що евразійці, пишучи про українську культуру і її походження, зовсім розминаються з правдою. Оригінальний виклад проф. В. Щербаківського викликав серед присутніх живий обмін думок і щиру вдячність для прелеґента.

Вислід виборів у Данії.

Вибори до парляменту в Данії принесли велику побіду соціялістам і не менше страти комуністам та консерватистам. В порівнанні до попередніх виборів соціялісти здобули 21 проц., селянська лівиця 3 проц., а уміркована правиця 5 проц. Зате комуністи стратили 50 проц., а консерватисти 17 проц. свого дотеперішнього стану.

По широкому світі.

Еспанський міністер освіти зголосив свою димісію, щоб дати урядові змогу порозумітись із збунтованим студентством.

Мадярський уряд заборонив усякі маніфестації в дні 1. травня.

Венізельос став у Греції знову популярним; його партія дістала при сенатських виборах величезну більшість мандатів.

У Мексику ожививлась війна з повстанцями. Всі війська повстанців зосереджені в стейті Джеліско в м. Тепаситлян. Є багато вбитих і ранених.

НОВИНКИ

— **Пос. д-р В. Загайкевич**, віцемаршалок сойму, просить нас спростувати вістку ріжних газет про його занедужання: він почувається зовсім здоровим.

— **Нові члени-опікуни стрілецьких могил.** Т-во Охорони Воєнних Могил у Львові (Руська 3, II. пов.) присилає нам дальший спис членів-опікунів українських стрілецьких могил. Тим разом це члени-опікуни, придбані філією ТОВМ у Станиславові, що зложили на тревале упорядкування наших стрілецьких могил на станиславівському цвинтарі по 35 зол. титулом опікунства над одною могилою. Це такі громадяни(ки) або установи: 403) Д-р Осип Гробельний, 404) Д-р Кость Воєвідка, 405) Т-во Українських Жінок, 406) Мих. Мацьків, 407) Ліна Головінська, 408) Соня Кардаш, 409) Громада Викторів, 410) Емілія Кадайська, 411) Д-р Ів. Фіголь, 412) Матуристи української муж. гімназії, 413) Вол. Котецький, 414) Д-р Сава Никифорак, 415) Д-р Лев і Нат. Бачинські, 416) Север. Снігурович, 417) XI. пласт. курінь ім. Мазепи, 418) 6-та кл. жін. гімн. УПТ., 419) Ученики селянської бурси, 420) Лев Рудницький, 421) Микола Лепкий, 422) Дмитро Ліськевич, 423) Юліян Чайківський, 424) Олекса Бойцун, 425) Іван Новосільський, 426) Никифор і Марта Даниш, 427) Ів. Голембйовський, 428) Олег Целевич, 429) Д-р Вол. Бріґідер, 430) Т-во „Учительська Громада", 431) Народня Торговля, 432) Т-во Українських Купців, 433) Т-во „Світло", 434) Микола Хомишин, 435) Франц Ковальський, 436) Т-во Опіки над Молодю, 437) Яків Ковальський, 438) Ф-ма „Фарболь", 439) Аґенція Зембанку, 440) Т-во „Церковна Штука", 441) Секція молоді при т-ві „Зоря", 442) Учит. збір школи ім. Шашкевича, 443) Філія „Просвіти", 444) Марійська Дружина ЄС. Василіянок, 445) Федір Олесницький, 446) Взаїмна Поміч Українських Учителів, 447) Д-р Осип Маланюк, 448) Лев Чачковський, 449) Мих. Шкобрій, 450) Д-р Степан і Ір. Дрогомирецькі.

— **Озимина.** З хліборобських кол повідомляють: Поверхня озимини, засіяної осінню 1928 р., збільшилася в порівнанні з мин. роком на 2 прц. Простір засіяний пшеницею в цілій Польщі в 1928 р. обіймав 1,351.500 га, житом 6,059.900 га, ячменем 77.200 га. Наслідком виїмкових атмосферичних умовин, що й досі не змінились, годі покищо точно оцінити озимину. Догадуються, що вона перезимувала добре. Ледяна шкаралуща ріллі поволі та рівномірно стопилася, тому минули побоювання, що глибоко замерзла земля вплине шкідливо на озимину. Пильні полеві роботи, як засіювання конюшини й гороху, ведені звичайно в лютім або в початках березня, відложені до перших тепліших днів.

— **Новий рід житньої муки.** Урядові цінника

постановили устійнити новий тип житньої муки. В звязку з цим на днях відбудеться пробне меления жита в Кутні, щоби устійнити цей рід муки. При цьому меленні будуть присутні делегати млинарських союзів поодиноких частин краю.

— Посади для лікарів у Конго. Бельгійське мін-ство кольоній повідомило польське мін-ство закордонних справ, що лікарі з Польщі можуть найти відповідні становища в бельгійському Конго. Подання треба вносити безпосередньо до міністерства кольоній у Брюсселі, залучивши до нього диплом, свідоцтво „моральности", стану здоровля і доказ лікарської практики. Основною вимогою для одержання цього становища є знання французької мови.

— Реформа залізничих оплат. „Курер Польскі" повідомляє, що реформа залізничих тариф є на укінченні. На днях комісія для співпраці з бюром реформи цих тариф радила над цілим проектом правильних і вимкових тариф. Увесь цей матеріял розглядатимуть іще раз подрібно на засіданні тарифового комітету державної залізничої ради, яка нині скінчиться. Фінансовою метою, до якої прямує проектована реформа, є здобути 140 міл. зол. Нова тарифа ввійде в життя не скорше, чіж 1. липня ц. р.

— З нашої культурної праці в Празі. Українське Історично-Фільольогічне Товариство в Празі дає 30-го квітня такі два реферати своїх дійсних членів: А. І. Яковліва: „Впливи старочеського права і мови на право і мову Литовсько-Руської Держави XV—XVI. в." і В. М. Щербаківського: „Міжнародній археольогічний Зїзд в Берліні".

— Нові українські інжинїри. Скінчивши відділ лісової інжинерії при чеській техніці в Празі, отримали диплом інжинірів: 1) Вітрик М. з Волині, 2) Заградник В. з Волині, 3) Клюковський В. з Волині, 4) Критюк Ю. з Волині, 5) Негрич В. з Галичини, 6) Роніс М. з Київщини і 7) Стефанишин В. з Галичини.

— Від громади лісових інжинірів у Празі дістаємо таке письмо: Управа громади українських студентів лісової інжинірії в Празі, маючи на меті скласти звіт про долю українських інжинірів, що закінчили лісовий відділ в Празі, просить всіх своїх 6. членів надіслати на адресу: **Praha II., Karlovo nám. Ceskà technika, Ing. C. Myk. Malijiv** відомости про себе. Цей звіт має бути дороговказом при виборі напряму студій та дальшого поступовання для решти членів згаданої громади, яких в сучасний мент є 31. Цінним матеріялом для громади були би вказівки щодо нострифікації дипльомів, попиту на ту чи іншу технічну галузь в сучасний мент та поради щодо практичного приноровлення в краю придбаних тут студій. Пп. інжинір: Яремина, Саєвича, Паньківського, Гавриленка, Голубовича, Клюковського, що свого часу були головою громади крім цього просимо слати рівнож свої фотографічні знимки для уміщення в альбомі громади.

— Будівельні ідеї. Професійний союз „умових працьовників" у Варшаві вніс до уряду проект, як зарадити мешканевій кризі. Проект не є дуже складний: треба наложити податок на власників домів і вільних площ. Крім цього необхідно почати акцію, щоби обнизити надто високі кошти будови домів і дістати будівельний кредит для „масових" домів з помешканнями на 3 кімнати.

— Дрібні вістки з усієї Польщі. При варшавському університеті почав працювати інститут дослідів над мізком під проводом берлінського професора д-ра Розе. — У Познані почався зїзд польських епископів. — 29-го радитиме в Варшаві зїзд директорів польських театрів. — В останніх днях виселили з Литви до Польщі 12 осіб. — На відкриття памятника Міцкевича в Познижі їде також міністр справедливости Цар. — Комітет пропаганди при виставці в Познані звертається з покликом до всіх купців і промисловців, щоби зазначували на своїх товарах, що вони є польського виробу.

— Білий крук. Міська рада Вильна призначуватиме що два роки нагороду в 1500 зол. за найкращий літературний твір білоруською мовою, литовською або жидівською. Є це перша в Польщі літературна нагорода призначена якимсь містом для творів написаних мовою т. зв. національних меншостей.

— Молодь у добі кіна. Цими днями напав у Тернополі на вчителя Сакалюка якийсь молодець, що хотів його ограбити. Вчитель мав саме тоді при собі більше грошей. Поранивши вчителя якимсь гострим знаряддям, молодець утік. Тепер виявилось, що ним є 20-літній гімназист VI. кл. III. державної гімназії Михайло Григель, що мешкав у бурсі „Товажиства Школи Людовей". Григель признався до нападу і до того, що хотів добути більше гроша. Можна уявити собі заголовки і коментарі україножерної преси, якби Григель був не поляком, а українцем!

— Дефравдації по всіх усюдах. Румунський міністр фінансів склав слідчу комісію, яка має перевірити каси в адміністраційних урядах, з огляду на численні випадки зловживань. — Радянський уряд призначив диплomата Фюрстенберг-Ганецького, щоби перевів контролю в радянській торговельній місії у Берліні, де ствердили великі зловживання. — У Бреславі застрілився в суді 73-літній барон Гуго Альтен-Бокум, арештований як управитель конкурсового спадкового майна.

— З людського звіринця. У Варшаві засудили на... тиждень арешту жінку інжиніра Рихлінську за те, що вона... роками знущалася над служницею, побиваючи її, виганяючи на мороз голою, заморюючи голодом. — В околицях Минська Мазовецького арештували недавно пройдисвіта Станіслава Вечорковського, який убив троє людей, знущаючись над ними своєрідним способом — пробивав їм вуха деревляним клином.

— Сара з Лодзі графом. На німецькім кордоні придержала польська поліція молодого панка, що мав пашпорт на імя графа Оскара Грот-Ґалевського. Це прізвище було дуже відоме минулого року серед „золотої молоді" в Варшаві, де граф гуляв і пив у товаристві легких дам не раз і не двічі. Коли на кордоні оглянули графа аж до сорочки, щоби побачити, чи не займається контрабандою, виявилось, що це — жінка, Сара Брінблят з Лодзі. Арештували її як контрабандистку кокаїни та шпигунку.

— Ріжні вістки. Литовський уряд зачинить від нового шкільного року кільканацять шкіл, бо є в них замало учнів. — У Відні збирається на 5 днів міжнародній конгрес жіночих стрижіів; не є виключене, що він придумає нову зачіску. — Славна петергофська палата в Ленінграді буде перемінена на готель для туристів з модерним комфортом. — Німецький будівничий літаків Фокер заявив, що до пяти літ матимемо правильну воздушну комунікацію з Америкою. — Рекорд довжини лету на літаку здобула 17-літня американка Елінор Смит, що вдержалась у воздусі 26 годин без перерви. — У Празі застрілився драматург Гегнер, автор пес з життя „дрібних людей". — Морози знищили в південній Югославії поля маку, який продавали англійським і японським фірмам на виріб опію. — Перський шах у роковини свого правління дістав від Польщі ордер „Білого Орла". — Париська танцюристка Ермонда Гюї подала в суд відомого маляря Ван Донгена, який „змалював" її так, що вона побачивши себе на виставці, почуває себе покривдженою.

— З країни чудаків. Недавно померший американський міліонер Пеперт записав 12 міліонів дол. на будову театру в Шікаґо, де мають ставити лише песи „висвистані" публикою в інших театрах. Хоча кепських пес на світі пишуть багато, все-ж таки замало виставляють таких, проти яких публика мусіла би протестувати аж свистом. Тому оригінальний театр у Шікаґо може загинути від недостачі репертуару. Ті, що схотять жити з 12 міл. дол. дарованих на цей театр, будуть мусіти ввійти в порозуміння з іншими театрами і спільно організувати „скандальні" вистави зі свистом наймленої авдиторії.

— Американські маневри. 15. травня почнуться в Спол. Державах досі найбільші воздушні маневри, що трівятимуть кілька тижнів. Дуже цікавим моментом цього перегляду воздушних сил буде пробне бомбардування Ню Йорку кількасот літаками. Боронити місто буде інша ескадра літаків. Замісць бомб скидатимуть з літаків на місто легкопади.

— Радіо при помочі телефону. В Академії Наук у Вашингтоні читав один із її членів реферат про новий винахід, як передача радіо можлива при помочі домашніх телефонічних проводів. Їх треба лише в відповідний спосіб уліпшити, а тоді нормальне вживання телефону не буде нарушене.

— Новий чудовий метал. Недавно винайдено новий метал, який названо „абарітом". Це є спеціяльна сполука платини, кобальту й германіюму. Досвіди з цим металем, переведені в Льондоні та Ню Йорку, показали, що цей новий метал 200 разів більше чутливий на магнетичні впливи, ніж сталь. Радіоголосники, збудовані з абаріту, мають таку силу, що віддають навіть шум крил мухи. А злучені з стетоскопом, інструментом, що віддає удари серця, ці голосники передають силу ударів серця так голосно, якби це були удари парового молоту. Таким чином абаріт без сумніву знайде велике приноровлення в радіофонії.

З театру.

Театр ім. І. Тобілевича: „Гарно вшитий фрак", комедія-сатира на 4 дії Дреґелія.

Сатира мадярського письменника, якої премієра пройшла 20 ц. м. у Станиславові, написана на кілька літ до війни. Вона звертає своє вістря на суспільно-політичні відносини Мадярщини після 1907 р., а її головною тенденцією — підреслити недоцільність широко подуманої т. зв. демократизації та притягування широких мас до влади. З цього боку вона вже сьогодні дещо анахронічна. Одначе є таки дещо цікавого в цій комедії для сучасного глядача: влучна характеристика збогаченого міщанина, середовище, для якого мірилом дійсної вартости людини — зовнішня поява, гріш, звязки з власть-імущими, брехливість та підлота товариського життя.

Зміст комедії нескладний, а навіть банальний. Хворобливо амбітний кравецький челядник Мельцер, із заздістю підглядаючи життя богатих галапасів, доходить до переконання, що вистане гарної вонішньої появи, гарно вшитого фрака, щоби в тім середовищі виплисти наверх. Краде фрак і футро у свого майстра, випливає в сальоні барона Райнера — й іграшка долі зводить його з міністром, якого ореолом осяяний в очах короткозорих міщан, легко здобуває посольський мандат, а з черги теку міністра і врешті й богату доньку барона Райнера. Комедія добре побудована, але разить полекуди монольоги і пояснення для публики.

Головну ролю кравецького челядника Мельцера креував п. Блавацький, який уперше виступив перед станиславівською громадою як режісер. Свобода рухів, добра дикція, дуже фінезійна та інтелігентна гра, яку тільки місцями псував нахил до рецитації, — здобули йому загальне признання. П. Боровик, дуже добрий в ролі д-ра Зонберґа, в другій своїй ролі (як екселенція Дуб) давав дійсно незрівняну креацію, яка й осталась найкращою в песі. П-ні: Кемпова, Смірниська, Лепька, п-ве: Білоскурський, Величковський, Данчак, Кемпе і Хигній грали бездоганно. За слабо були опрацьовані ролі Лаври Альдорф, Турнера і Лілі. В II. дії за мало життя і тому акція рвалась. Недільна вистава цієї песи пройшла з далеко кращим успіхом. *М. К.*

Користайте з доброї нагоди!

ВАЖНЕ ДЛЯ БАЖАЮЧИХ УЧИТИСЯ НА ШОФЕРІВ.

Зі зростом самоходового руху, який чимраз більше опановує дотеперішні засоби комунікації, зростає попит за вишколеними шоферами. Заняття шофера дуже відповідальне та поплатне. Одначе шоферську працю може виконувати тільки людина вишколена, яка має свідоцтво укінченого самоходового курсу.

У Львові істнують *„Львівські Самоходові Курси" при вул. Міцкевича ч. 28.* і з ними Головна Управа „Рідної Школи" порозумілася щодо принимання українців на самоходові курси, непризнаних властей від ряду літ. Управа дені за дозволом властей від ряду літ. Управа тих курсів обіцяла приймати українців без ніяких обмежень.

З огляду на велике запотребування шоферів

у літнім сезоні дала Шкільна Кураторія дозвіл уладити, себ-то продовжити *одномісячні шоферські курси, які „Львівські Самоходові Курси" задумують розпочати з днем 10. травня (мая) 1929. р.*

Оплата за курси виносить 180 зол. і може бути знижена до 100 зол.

„Львівські Самоходові Курси" зголилися на кожних 25 учасників-українців, що вплачують по 180 чи по 100 зол., приняти даром одного бідного українця за зголою і на письменне припоручення Головної Управи „Рідної Школи".

На одномісячний самоходовий курс можна зголошуватися на вище подану адресу „Львівських Самоходових Курсів", або — ще краще — *до Головної Управи „Рідної Школи" у Львові, Ринок ч. 10.*, пересилаючи заразом вписове в сумі 20 зол.

З огляду на короткий речинець слід поспішитися зі зголошеннями і висилкою вписового.

ГОЛОВНА УПРАВА „РІДНОЇ ШКОЛИ":

Ілля Кокорудз вр., голова. *Теодор Мартинець* вр., секретар.

Зі спортового життя.

Україна—Чорні.

Товариські змагання між повищими дружинами відбудуться в неділю 28. квітня в 11. год. передпол. на грищу „Чорних" за стрийською рогачкою. „Чорні" виступлять в повному ліговому, „Україна" в репрезентаційному складі. Цими змаганнями з безперечно найсильнішою під цю пору ліговою дружиною Львова „Україна" закінчить покищо свої виступи у Львові, бо в травні виїзджає на змагання на мистецтво: 3. травня до Станиславова з „Гакоагом", 9. травня там-же з „Ревером", 20. травня до Стрия з „Погонею". — Ціни вступу на змагання з „Чорними": партер 1 зол., степениця 2 зол., для членів обох товариств 1.50 зол.

Змагання за мистецтво Б і Ц кляси: Україна III.—Погонь IV. (год. 9.30 рано), Україна II.—Погонь III. (год. 11-а) на грищу „Погоні".

Біг навпростець УССК.

З початком літнього триместру уладжує УССК. в неділю 28-го квітня ц. р. в 11. год. рано біг навпростець на 3 км. для студентів та членів клюбів УСС. Старт і мета на площі „Сокола-Батька". Для бігу призначена мандрівна нагорода. Зголошення в Акад. Домі підчас обіду у тов. Сенишина.

Спорт на Великій Україні.

В половині травня ц. р. приїдуть на Рад. Україну представники французських робітничих спортових організацій — футболісти і легкоатлети, аби взяти участь у змаганнях в кількох більших містах України. В червні мають прибути на Україну з тією самою метою представники (дружина) робітничих спортових товариств з Австрії. Одночасно представники українських спортових організацій виїдуть до ріжних европейських держав, у першу чергу до Швеції, Німеччини, Англії і Франції, де відбудуть цілу низку футболевих змагань.

Спорт в У. Г. А. на еміграції.

Відчит на цю тему (II. часть), виготовлений проф. І. Калічаком, відчитає тов. Білостоцький в суботу дня 27. ц. м. в салі Союзу Українських Купців, Підвалля 9. Початок: 7. год. вечером. Гостям раді!

Виділ Спортового Т-ва „Україна".

З судової салі.

Політичний процес проти 31 селян з Тернопільщини.

В пятницю 26. квітня ц. р. відчитувано комуністичні відозви і летючки, які заквестіонувала поліція підчас ревізії в арештованих. Ці письма відчитувано при замкнених дверях цілу пятницю, а дещо з того залишено й на суботу.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

С. Бела: **Старі гріховодники.** (Старпуни та дівчата). Трагікомедія на 3 дії. Львів, 1929. В—во „Русалка".

ЖУРНАЛИ:

Богословія. Науковий тримісячник Богословського Наукового Товариства. Львів 1929. Том VII. Кн. 1. Зміст: 1) Dr. G. Kostelnyk: Das Prinzip der Identität — Grundlage aller Schlüsse (студія в нім. мові). — 2) Бр. И. Г.: Відвідини невідомих архієрея у митр. Андрія Шептицького. — 3) Д-р Роман Ковшевич: Погляд на українську канонічну літературу. — 4) Огляди й оцінки. — 5) Вибрані питання. — 6) Всячина-Хроніка. 7) Богословське Наук. Т-во у Львові. — 8) Книжки і часописи.

НОТИ:

Духовно-муз. твори Иосифа Кишакевича. Ч. 17: „Отче наш" на мішаний і мужеський хор. — Ч. 18: „Ангел вопіяше" і „Плотію уснув" на мішаний хор. Львів 1929. Ціна кожного випуску: 1·50 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Присилайте передплату!

Театри.

Великий Міський Театр:

Субота 27-го, г. 3·00 попол. „Марія Стюарт" (вистава для шкільної молоді).

Субота 27-го, г. 7·30 веч. „Аїда", гост. виступ д-р В. Реслерівної.

Неділя 28-го, г. 4·00 попол. „Ніжки на стіл".

Неділя 28-го, г. 7·30 веч. „Двох панів Б".

Понеділок 29-го, г. 7·30 веч. „Джіоконда" (40 прц. знижки).

Кіна.

„Аполльо": „Наші за кордоном".
„Лев": „Квітка Золотого Заходу".
„Оаза": „Гробниця великого кохання".
„Палас": „Жага".
„Пан": „Останній монарх".
„Фатаморгана": „Мадярська рапсодія".
„Химера": „Венера в Венеції".

Програма радіо.

Понеділок 29-го.

Льондон (358). 20·40 Опера в Ковент Ґарден „Трістан і Ізольда". 21·25 Популярні англійські пісні.

Париж (1744). 15·45 Симфонічна музика. 20·20 Чеський хор. Камерна музика.

Берлін (475,4). 17·00. Капеля Рогос.

Рим (443,8). 17·30 Фільгармонія.

Мілано (504,2) 17·00 Джезбенд. 20·30 Оперетка.

Мюнхен (536,7). 19·30 Камерний концерт. 21·40 Популярна музика.

Копенгаген (336,3). 20·06 Концерт з творчости Баха.

Відень (519,9). 20·00 Арії з опер.

Прага (343,2). 16·30 Орхестра. 19·05 Словенський вечір.

Будапешт (545). 20·30 Міжнародній концерт.

Ленінград (1000). 19·00 Концерт.

Москва (825). 19·00. Концерт з консерваторії.

Київ (775). 18·10 Літературна академія. 19·00 Концерт з Москви.

Харків (1680) 20·00. Симфонічний концерт.

Варшава (1395,1). 17·55 Легка музика. 20·30 Концерт з Будапешту. 21·00 Музика до танців.

Вівторок 30-го.

Льондон (358). 19·50. Камерний концерт.

Париж (1744). 15·45 Концерт. 20·35 „Фаворіта" опера Доніцетті.

Берлін (475,4) 20·00 „Сім швабів" народня опера.

Давентрі (482,3) 21·30 Ресітал віольончелі.

Мілано (504,2) 20·70 Староіталійська музика.

Рим (443,8). 20·45 Опера.

Відень (519,9) 20·05 „Золотар з Толедо" опера Офенбаха.

Мюнхен (536,7). 19·50 Концерт військової орхестри.

Будапешт (545). 17·40 Мадярські пісні. 19·30 Опера.

Москва (825). 16.00 Опера.

Київ (775). 17·30 Клюбовий концерт. 19·30 Популярний концерт.

Харків (1680) 18.30 Військовий концерт.

Варшава (1395,1). 17·55 Популярний концерт. 19·30 „Мазепа" опера з Познаня.

Ковно (2000). 19·30 Концерт.

Ширіть наш часопис!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український Театр під дир. І. Когутяка.

Грималів:
Неділя, 28.IV. „Король життя".

Товстеньке:
Неділя, 28.IV. „Запорожець за Дунаєм".
Понеділок, 29.IV. „Чар Мундуру". 3—?

Товариський з'їзд матуристів української гімназії в Коломиї з 1909 року відбудеться в днях 2. й 3. липня ц. р. Участь у ньому разом зі своїми бажаннями що до програми зголошувати на адресу: Д-р С. Никифорак, Станиславів, Бічна Липової ч. 2. — о. Анатоль Майковський, д-р Іван Новодворський, д-р Сава Никифорак. 1095 1-3

На Високій Технічній Школі в Данцігу одержали дня 22. квітня 1929 дипльом інженіра хемії товариші: Степан Галаса, Василь Глова і Іван Ковальський.

Другий осв.-тньо-кооперативний курс заходом Філії „Просвіти" в Тернополі відбудеться від дня 15. липня ц. р. до дня 15 марта 1930 року. Місячне прожиття консумативне 65—70 зол. — Як що Виділові Філії „Просвіти" вдасться знайти спільне мешкання для учеників курсу, тоді місячне удержання буде виносити менше. — Навчання на курсі безплатне, крім одноразової такси в висоті 30 зол., з котрих 15 зол. належить заплатити при зголошенню, а решту з початком курсу. На курс можуть бути приняті лиш мужчини, що скінчили 18. літ життя і з правила принайменше народню школу. — При письменнім чи устнім зголошенню належить предложити посвідку з читальні „Просвіти", чи кооперативи, що ці установи допоручують кандидата на згаданий курс. На відповідь належить долучити 25 сот. Зголошення слати до дня 1. липня 1929 року на адресу: Канцелярія Філії „Просвіти", Тернопіль, вул. Міцкевича, ч. 11. — Програма викладів: історія й теорія кооперації, кооперативне право, книговодство й біланси госп. спож. і кред. кооператив, організація кооперативи, господарські відомости, ветеринарійні і пасічничі відомости, основні поняття з історії і географії, вибрані питання з українського і всесвітнього письменства, теоретичне і практичне режісерство, основні питання з суспільно політичних наук, основи суспільного виховання, гігієна, вибрані питання з науки природи, психольогії і т. п. Практичні питання з права, боротьби з неграмотністю. — **Виділ Філії „Просвіти" в Тернополі.**

На допомогу українським політичним вязням зложив д-р Юрій Сеневицький з Дрогобича 40 гр. (словами: сорок грошів). За ту щедру жертву складають щиру подяку вязні.

На „Ювилейний Дар" Просвіті у Львові зложили через Комітет Допомоги Українським Збігцям в Ужгороді в чехословацьких коронах: по 200: Медвідь Семен, по 100: інж. Яремкевич Петро і Колцуняк Юліян, по 70: Никорак Михайло, по 60: Д-р Рихло Іван, по 50: 1) Брашайко Михайло, 2) д-р Бирчак Володимир, 3) Брунevич Стефан, 4) інж. Гладій Атанас, 5) Гмитройко Семен, 6) Дуб Константин, 7) Колодрубець Іван, 8) Д-р Кривупький Павло, 9) Д-р Нова-ковський Михайло, 10) Д-р Панькевич Іван, 11) інж. Сенат Олександер, 12) Федорків Андрій, 13) Чай-а Степан. По 30: 1) Гірний Теодозій, 2) Д-р Гупаловський Олекса, 3) інж. Дума Гринь, 4) Д-р Мадик Андрій, 5) Струк Василь. По 25: 1) Галлія Андрій, 2) Кульчицький Подівка Петро, 3) Кульчицька Полівка Марія, 3) Д-р Матковський Осип, 5) Федак Микола. По 20: Адаськевич Андрій, Д-р Бойко Микола, 3) Бузка Евген, 4) Величковський Михайло, о. о. 5) Василінин, Ужгород, 6) Даньчик Осип, 7) Д-р Долинай Микола, 8) Зедик Остап, 9) Кукуруза Павло, 10) Когут Володимир, 11) Коньковський Михайло, 12) Кулаченко Кость, 13) інж. Мурашко Василь, 14) Д-р Матрепчук Спиридон, 15) Медвідь Іван, 16) Наріжний Олександер, 17) Д-р Пежанський Володимир, 18) Д-р Павлюх Отто, 19) Д-р Стахура Роман, 20) Устіянович Володимир, 21) Фединець Василь. По 15: Войтович Семен. По 10: 1) Бачинський Леонід, 2) Горбачевський Вал., 3) Дівнич Антін, 4) Кодовипець Дмитро, 5) Кохан Михайло, 6) Мудрицький Адам, 7) Остапчук Дмитро, 8) Приходько Олекса, 9) Д-р Стасишин Іван, 10) Труханй Іван, 11) інж. Чапля Василь, 12) Червасенко Спиридон. По 5: 1) інж. Бутовський Микола, 2) Павлик Михайло, 3) Д-р Рудий Андрій, 4) Сородник Семен, 5) Хомин Іван, 6) Юрчук Петро. По 1: Мороз Олекса. — Всего кч. 2041. 1900

Додатковий виказ збірки Товариства Прихильників Освіти, переведеної в часі „Місяця Українського Студента" в днях 1. до 30. вересня 1928 р. **Воєвідство: Львів. Повіт Перемишль:** Громада: Болестраничі 15.30 зол., Бушковичі 11.40 зол., Гнатковичі 3 зол., Журавиця 45.35 зол., Перевоплата 2 зол. Разом 77.05 зол. **Повіт Самбір:** Громада Бихів 10.40 зол. **Повіт Жовква.** Громада Туринка 5 зол. **Повіт Ярослав:** Громада: Лази 11.50 зол., Радимно 20.62 зол., Сколошів 34.43 зол., Радимно 2 зол., Острів 11 зол., Сосниця 20 зол. Разом 99.50 зол. **Повіт Сокаль:** Громада: Нісмичі 27.40 зол., Перестог 1 зол., Бишів 36.12 зол., Сокаль 64 зол., Боянчі 7.05 зол., Тартаків 3.50 зол., Хоробрів 21 зол., Спасів 25 зол., Опільсько 13.20 зол., Будинин 20 зол., Белз 21 зол., Махнівок 4.10 зол. Разом 263.43 зол. **Повіт Городок Ягайлонський:** Громада: Станкови 5 зол., Цуків 6.50 зол., Угерці 0.50 зол., Городок Яг. 3 зол. Разом 15 зол. — **Воєвідство: Тернопіль. Повіт Золочів:** Громада Золочів 106.60 зол. **Повіт Радехів.** Громада: Хмільно 21.92 зол., Волиця 1 зол., Стоянів 10.50 зол. Витків Новий 8.30 зол., Стремільче 68.91 зол., Радехів 94.29 зол., Дмитрів 18 зол., Криве 7 зол., Куликів 2 зол., Нестаничі 3 зол., Нивиці 1.50 зол., Оглядів 2 зол., Опліцко 9.55 зол., Полове 38.45 зол., Перетин 3 зол., Синьків 32.50 зол. Разом 313.92 зол. **Повіт Чортків:** Громада Виганка Горішня 2 зол. **Повіт Копичинці:** Громада: Босири 10 зол., Мшанець 11.30 зол. **Повіт Бучач:** Громада Трибухівці 15.20 зол. **Повіт Камінка Струм.** Громада: Желехів Великий і Малий 27.05 зол. **Повіт Підгайці:** Громада Завалів 14.22 зол. **Повіт Збараж:** Громада: Лозівка 31.55 зол., Сараничуки 1.30 зол., Рай 9.80 зол., Климківці 4.40 зол., Малий 2 зол., Скарпівки 11.30 зол., Нове Село 48.60 зол., Голошинці 12 зол., Козярі 26.20 зол., Кобилля 11.55 зол., Курники 13.90 зол., Березовиця Мала 4.40 зол., Івашківи 15.60 зол. Разом 155.55 зол. **Повіт Скалат:** Громада: Скалат 48.00 зол., Старий Скалат 10.50 зол., Но-

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

ПОРУЧАЄ

так у Львові, як також у всіх складах в краю

ВИНА

на свята по найнизших цінах:

Вина угорські:

Самородне з 1927 р.	0·7 л	зл. 5·60
„	0·7 л	„ 7·50
„ старе	0·7 л	„ 8·50
Самородний Токай Витравний	0·7 л	„ 10·—
Токай солодкий	0·5 л	„ 9·—
„ витравний	0·5 л	„ 9·—

Вина австрійські:

Ґумпольдскірхен	0·7 л	„ 7·50
Маргаретнер Рislінг	0·7 л	„ 7·80
Карловіцер червоне солодке	0·7 л	„ 6·—

Вина французькі фірми:

Will Tourneur & Co. Bordeaux:

St. Julien червоне	0·7 л	зл. 6·50
Medec. Superieur черв.	0·7 л	„ 6·—
Graves Excelsior біле	0·7 л	„ 6·—
Haut-Sauternes біле	0·7 л	„ 8·50
Barsac біле	0·7 л	„ 8·50

Вина італійські:

Ароматне Термено біле	0·7 л	„ 5·60
Мушкательове біле	0·7 л	„ 5·20
Кальдаро червоне	0·7 л	„ 5·—
Вермут Ґенція	0·7 л	„ 7·50

Вино грецьке:

Самос	0·7 л	зл. 7·50

Коняк французький:

Ожіє Фрер	0·7 л	зл. 25·—
„ „	0·35л	„ 13·—

Коняк італійський:

Каміс Шток	0·7 л	зл. 24
„ „	0·5 л	„ 16·—
„ „	0·3 л	„ 8·50
„ „	плоска	„ 4.

Горівки монополеві, горівки Бачевського, лікери, коняки руми.

Всечеснійшому духовенству поручаємо спецiяльні богослужебні вина.

1880 3—3

ФАБРИЧНИЙ СКЛАД ЛІНОЛЕЮ і ЦЕРАТ
ЛЕОПОЛЬД ГААС

ЛЬВІВ, вул. ЛЕҐІОНІВ ч. 3. ТЕЛЕФ. 16—45

поручає на свята:

ЛІНОЛЕЙ корковий, десеневий і однобарвний
ЛІНОЛЕЙ „INLAID" нестираючіся десені
ЦЕРАТИ на столи і креденси в'днасов. і на метри
ДИВАНИ вовняні і плюшеві краєві і закордонні
ХІДНИКИ ютові, вовняні, плюшеві і кокосові
КАПИ на ліжка і столи килимові, плюш. і брокатові
НАКИДИ на отомани і тапчани остан. новости
ФІРАНКИ з тюлю, етам'ни, маркізети і коронкові
ОБРУСИ полотняні зі серветками — компл. ґарнітури

Коци, Дерки, Японські Мати, Карніші

Величезний вибір. Найнищі ціни.

1811 **50 ВЛАСНИХ ВІДДІЛІВ в краю і закордоном.** 3—3

Поручення з провінції виконується відворотно.

…сіска 34.05 зол., Полупанівка 12.40 зол., Городниця 14.10 зол., Криве 10.10 зол., Зарубинці 13.00 зол., Раштівці 20.30 зол., Товсте 20.00 зол., Глібів 12.50 зол. Разом 200.95 зол. **Добровільні датки:** Громадяни з Жидачева 70 зол., Лев Заяць 2 зол., с. Кунчинів 17 зол., о. Іван Порайко 5 зол., с. Підпечерки 17 зол., Дмитро Величко 17 зол., Василь Понятишин 10 зол., Коломия 219.13 зол., Калуш 20 зол., Добрянський Чеслав 10 зол., громадяни с. Мізунь Старий і околиці 116 зол., громадяни м. Надвірна 141.00 зол. Разом 644.13 зол. Всім збірковим Комітетам, жертводавцям і збираючим складає Товариство Прихильників Освіти у Львові на цім місці щиру подяку. Рівночасно прохаємо всіх, хто не прислав ще грошей і у кого лишилися ще збіркові листи (зужиті і незужиті) переслати їх негайно до канцелярії Товариства (Львів, Супінського 21), щоби можна було оголосити доповнення звіту зі збіркової акції. — У Львові, дня 20. квітня 1929. **За Видїл Товариства: Володимир Доцкевич,** вр., голова; **Д-р Любомир Макарушка,** вр., секретар. 1901 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

НА ПРОДАЖ! Яйця расових курей Орпінґтонів продає по 75 гр. Стефанія Бурдон **Brachówka p. Sokołowka. k. Ożydowa**
1909 1 1

ВСІЛЯКІ годинникарсько-ювелєрські роботи виконує найстараннійше Домбровскі-Розважевскі Львів (Готель Жоржа) вул. Академічна ч. 2.
1366 а) 17—?

ПАНЧОХИ, Шкарпитки, Рукавички і Трикотажі поручає **Гавриїл ЖИВЧАК, вул. Кілінського 1.** 1723 13-15

НА рати **Матераци** і подушки 30 зол. Волосінна 75·—. Вклади дротяні 26·—. Канапки до розкладання гобеліновi 55·—. Фотелики розкладані 45·—. Гобелінові отомани 55·—. **Ліжка** сіткові 40·—. В'шала стоячі 25·—. Умивальки ·—. Ліжко мосяжне 200·—. Дїточі білі никеровані 50·—. Фабрика ЗАКС, вул. Личаківська ч. 132. 1781 6—6

ГОДИННИК ВАШ буде найлiпше направлений у найбільшій годинникарській робітни **Івана Зельтенрайха,** Львів пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. ? 6 159-?

КОСІВ, за Коломиєю, пенсіонат п. Лукашевської поручає покої соняшні з першорядним удержанням, ціни умірковані. 1877 2-20

50 ПНІВ з уликами повні з медом продам. Іван Паранька, Городиславичі п. Миколаїв к. Гаїв. 1896 1-1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Специяліст недуг легенів, серця і жолудка

Д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

432 Пересвітлення Рентґеном. 23—24

Рентґенольоґ

д-р Людвика Ляндес-Ляйнерова

у Львові, вул. 3-го Мая 7.

1910 **повернула.** 1—1

Спец. свірп. ве еп. недуг і косметики

Д-р РОМАН ДОЛЬНИЦЬКИЙ

орд. від 3—6, вул. ГЛУБОКА ч. 10 партер. — Кварцева лямпа, Дiятермія.
1894 2—2

Купуйте на СВЯТА

Вудженини й Мяса

ріжного рода по дешевих цінах в одинокій Українській фірмі

Теодора Пявки

у Львові, Руська, 16, тел. 59—74. Замовлення з провінції полагоджується відворотною почтою.
1855 2—2

НА СВЯТА

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР

ПОРЦЕЛЯНИ, КРИШТАЛІВ, ХІНСЬКОГО СРІБЛА ФРАГЕТА, АЛЬПАКА і пашиківських виробів

1875 **поручає фірма** 2—2

Казимир Лєвіцкі

ЛЬВІВ, пл. Марійська, ч. 10.

Подяка.

Почуваюся до милого обовязку і складаю прилюдно подяку п. дентистові Якову Нассові вул. Сикстуська 17, Львів за дбайливе і скоре вилічення та пльомбовання зубів. — **Ковальська Софія.**
1906 1-1

КОНКУРС.

Оголошується конкурс на вношення оферт до 12. V. ц. р.

1) на внутрішню обнову храма св. О. Николая у Львові,

2) на будову II. части огорожі при церкві св. О. Николая, Львів, вул. Жовківська ч. 28.

Оглянути пляни і потрібні пояснення уділить Канцелярія парохіяльна згадно свящ. Василій Лончина.
1899 1—2

БЮРО ПЕРЕСИЛОК до РОСІЇ

ВАРШАВА, вул. Сенаторська 29 (Галерія Люксембурга)

Телеф. 277—42.

ВИСИЛАЄМО РІЖНІ ПОЖИВЧІ АРТИКУЛИ, ПОЛАГОДЖУЄМО ПОЧТОВІ ФОРМАЛЬНОСТИ, ЦЛОВІ ІНФОРМАЦІЇ і т. п.
1856 2—4

ПОШУКУЄТЬСЯ інтелiґентної жінки до виховання дитини у Львові. — Зголошення до Адміністрації „Діло" під І. К.
1905 1—1

Ширіть наш часопис!

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.

Скріплювання хитаючихся зубів пльомбування й виривання зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті після найновішої системи. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. П. Т. Урядовцям і студентам значна знижка. Тел. 65—73.
1870 3—5

VII. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Українського Краєвого Товариства охорони дітей і опіки над молодю" відбудуться дня 20. травня (мая) 1929 р. о 10 год. рано в домівці Т-ва у Львові, вул. Бляхарська ч. 1. І. пов. з слідуючим порядком нарад:

1) Відкриття Зборів; 2) Відчитання і приняття протоколу з попередніх Загальних Зборів; 3) Звіт з діяльности: а) адміністраційний, б) касовий; 4) Звіт Ревізійної Комісії; 5 Вибір Голови, Головної Ради і Ревізійної Комісії; 6) Зміна статута; 7) Внески і запити. Якщо в означеному часі не явиться приписане статутом число членів Т-ва, Загальні збори відбудуться о пів год. пізніше і їх рішення будуть правосильні без огляду на число присутних членів (§ 14 стат.) — За Головний Видїл: М. Каратницький вр. голова, Р. Марнаш вр. секретар.
1907

На Свята!

Всі купують: скло, порцеляну, тарілки та всяку іншу посуду і столове накриття лише в одинокій фірмі:

ОЛЕКСАНДЕР ОНИСЬКО

Львів, Галицька 20.

885 7—?

ЛІЖКО полевe заданe „Патент" з матерацом, займає як найменше місця **30 зол.** На провінцію висилаю по одержанню задатку. Фабрика **ЗАКС** Львів, вул. Личаківська ч. 132
1781 6—6

Ширіть наш часопис!

УЖИВАЙ

успішної заправи хемічної фабрики „АЗОТ" в ЯВОРЖНІ.

ЗЕРНИК (Abawit B) суха заправа проти сніти, головні і плісни. Кошт заправлення 100 кґ. ярої пшениці зол. 3·40, ячменю і вівса зол. 6·80. Заправа 10 кґ. яриного насіння зол. 1·70.

БУРЯЧАК (Betanal) знаменита суха заправа до відкажування насіння цукрових і пастевних бураків (проти хвостяковости і іншим недугам). Кошт відкажування 100 кґ. насіння зол. 23·60.

ҐОРЧИК (Corbin) заправа, яка не трує, але відстрашує запахом і смаком всіляке птацтво від нищення сходячої кукурудзи і кінського зуба. Кошт заправи 100 кґ. тільки зол. 5·40.
1853 4—4

Негайна висилка почтою. — Відпродавцям рабат.

Тадей Васунг і Ска

ЛЬВІВ, вул. Хорушина ч. 18. тел. 8—33, адр. тел. Тевасунг.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.